

Omstilling med konsekvenser

- Evaluering og omstillinger i asylforvaltningen

29. September 2016, Evalueringskonferansen
Senioranalytiker Tor Egil Viblemo, Oxford Research

GEOGRAFISK FOKUS

- Nasjonalt, nordisk og europeisk fokus
  - I Norge, Danmark, Finland, Sverige og Latvia er vi ledende innen våre områder.
  - Vi samarbeider tett på tvers av de nordiske land.
- Del av sterke og veletablerte europeisk nettverk
  - Gjør oss i stand til å utføre studier basert på etablerte vitenskapelige standarder og hente informasjon fra alle europeiske land.
    - ENSR (European Network for Social and Economic Research)
    - EES (European Evaluation Society)

Tema

- ❑ Evalueringer og omstillinger i asylforvaltningen
- ❑ Praktisk innfallsvinkel og fokus på konsekvenser for *andre* etater og virksomheter
- ❑ Empiriske eksempler fra studie i 2013:
Identitetsproblematikk og identitetsvurderinger knyttet til utlendingers ID

Omstilling med konsekvenser

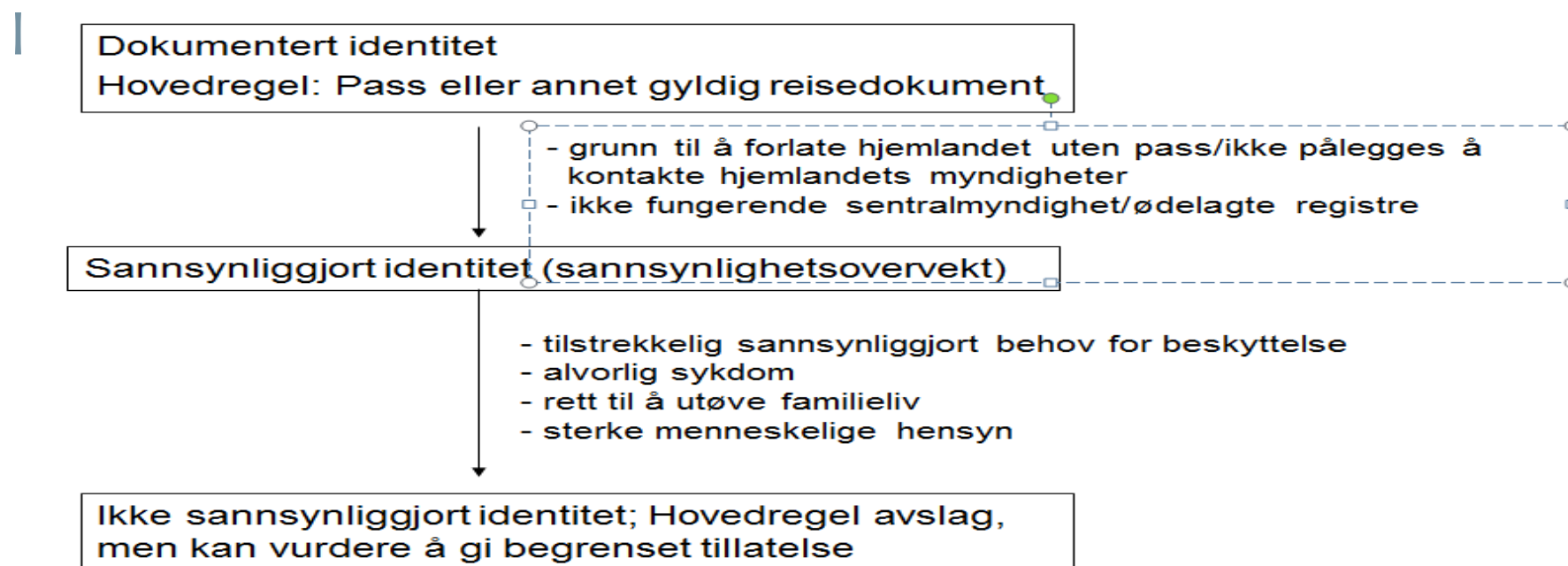

ID asylforvaltningen

- ❑ Stadig skiftende asylankomster. Stor usikkerhet
- ❑ Omfang problem avhengig av asylankomster og landbakgrunn. Notoritet og verifikasjonsmuligheter
- ❑ Politiske signaler (sterkt fokus på ID de siste årene)
- ❑ Fleksibilitet, effektivitet og rettssikkerhet

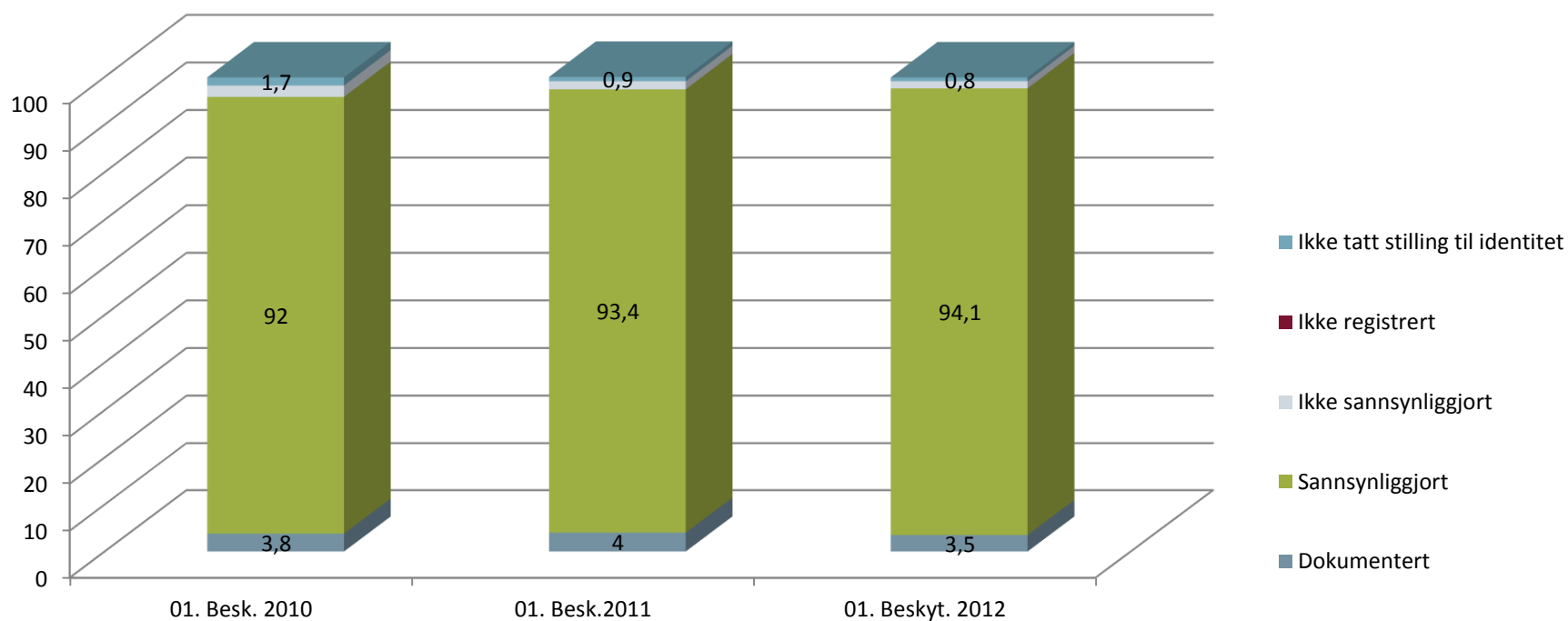
ID asylforvaltningen

Utlendingsforvaltningen og andre etater som behandler ID-spørsmål har ulike mål, sektorbehov og oppgaver.

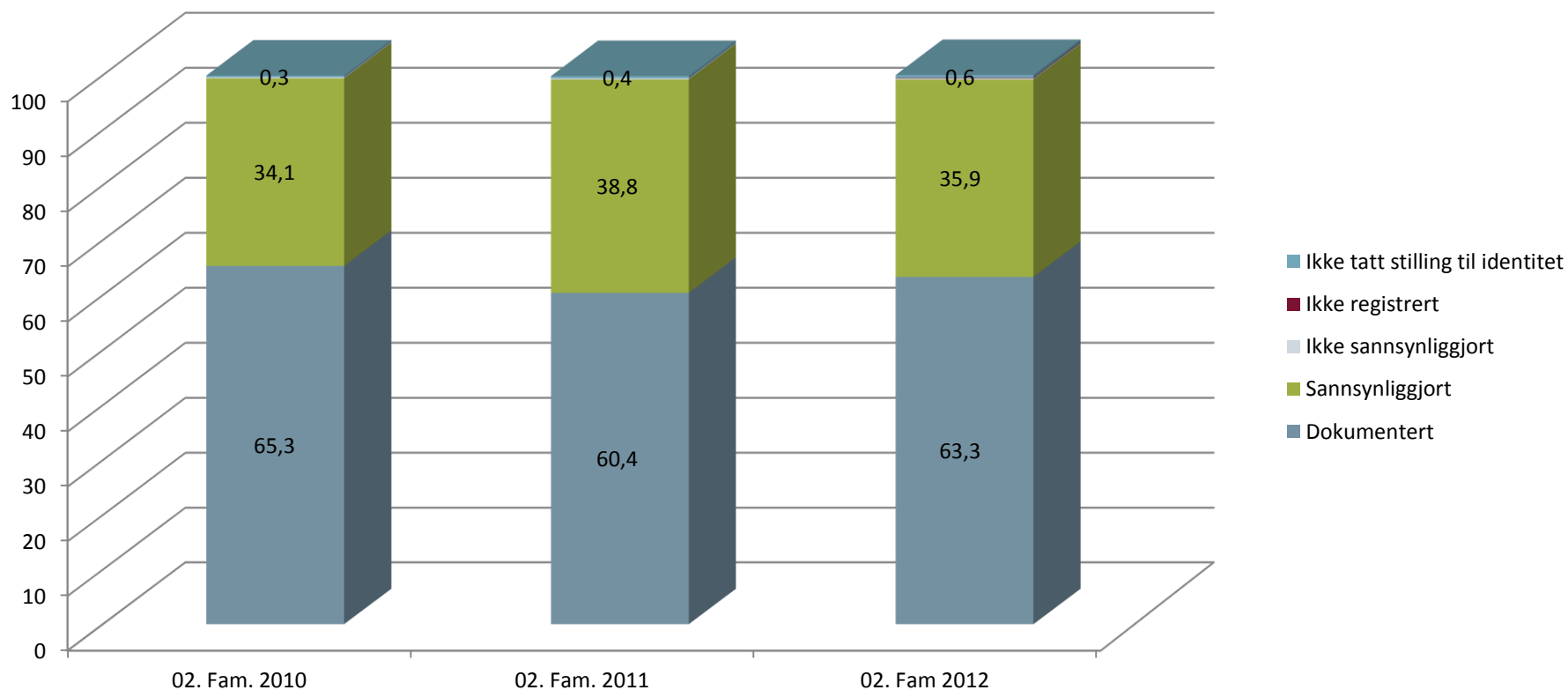
ID asylforvaltningen

Registrert identitet beskyttelse – 2010-2012

ID asylforvaltningen

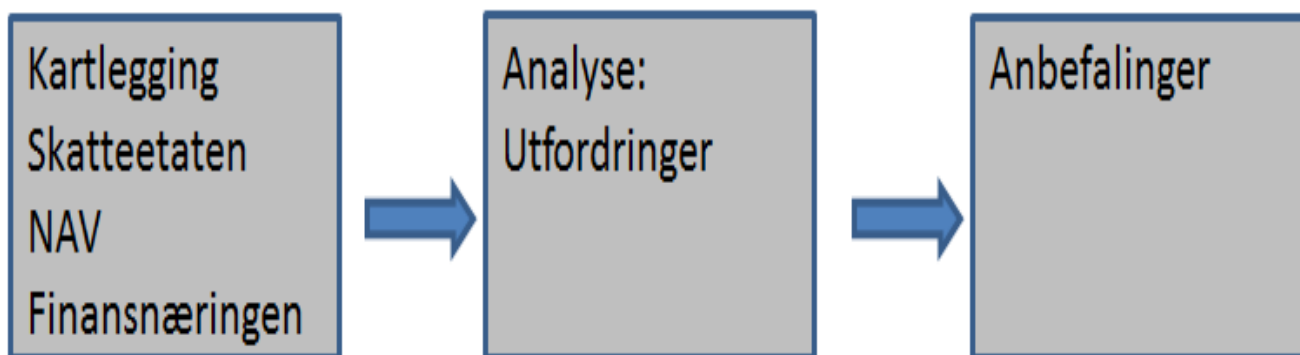
Registrert identitet familieinnvandring – 2010-2012

ID – Norske etater og virksomheter

- ❑ Utvalg norske etaters og virksomheters arbeid med *identitetsproblematikk og identitetsvurderinger* knyttet til utlendingers identitet.
- ❑ Oppdragets tre hoveddeler:

Utlendingsforvaltningens ID-vurderinger får konsekvenser

- ❑ Finansnæringen, NAV og Skatteetaten bygger i stor grad bygger på den identitetsfastsettelse som allerede er blitt gjort i utlendingsforvaltningen.
- ❑ *Systemet for identitetsfastsettelse*, tilgangen til ressurser og de pålagte oppgaver som NAV, Skatteetaten og finansnæringen skal gjøre knyttet til identitetskontroll, får betydelige *konsekvenser* for den faktiske identitetsfastsettelse og ID-kontroll i disse etatene og virksomhetene.

Utlendingsforvaltningens ID-vurderinger får konsekvenser

- ❑ Identitetsdokumenter og tilgang til grunnlaget for vurderingene av identitet
- ❑ Informasjon og vurderinger gjort av UDI – begrenset tilgang
- ❑ Informasjonen legges inn i DUF (Datasytem for utlendings- og flyktningsaker) der identiteten enten blir registrert som “dokumentert“, “sannsynliggjort“ eller “ikke-sannsynliggjort

ID – Norske etater og virksomheter

- ❑ Manglende *helhetlig identitetsforvaltning* (2013).
- ❑ Mange ulike identifikasjonsdokumenter
- ❑ Identitetsdokumenter og tilgang til grunnlaget for vurderingene av identitet
- ❑ Manglende forutsetninger for ID- kontroll
- ❑ Regelverk som barriere for informasjonsutveksling
- ❑ Behov for mer samordning

ID problematikk - Skatteetaten

- ❑ Skatteetaten har bl.a. ansvar for å utstede skattekort. Utenlandske arbeidstakere må ha D-nummer for å få skattekort, og alle som skal ha D-nummer må selv møte opp på skattekontoret og vise gyldig legitimasjon
- ❑ ID i Folkeregisteret.

ID problematikk - Skatteetaten

Taktisk kontroll og erfaring

- ❑ Dokumentkontroll utover pass. Mange ulike dokumenter. Vanskelig i praksis.

Samhandling mellom etater og virksomheter

- ❑ Manglende felles rutiner og systemer
- ❑ Tilgang til opplysninger, ikke felles system for Skatteetaten, NAV og UDI
- ❑ Regelverk og manglende hjemler

ID- problematikk NAV

- ❑ Ved NAV- kontorene : Alle personer som har fremlagt krav om ytelser, eller som mottar oppfølging, må identifisere seg med fødselsnummer eller D-nummer.
- ❑ Riktig identitet er en forutsetning for at det gis rett ytelse til rett person.
- ❑ Folkeregisteret har ansvaret for registrering av riktig identitet i Norge
- ❑ Arbeids- og velferdsetaten legger disse opplysningene til grunn

ID- problematikk Finansnæringen

- ❑ Finansnæringen (bankene) plikter i henhold til hvitvaskingsloven §§ 6 og 7 å sikre at de kjenner *rett identitet* ved bistand med transaksjoner eller ved opprettelse av kundeforhold hos den enkelte bank.
- ❑ Ved etablering av kundeforhold skal rapporteringspliktige (bankene) kreve *gyldig legitimasjon* av kunden.

ID- problematikk Finansnæringen

- Bankkort som de facto ID-kort
- Pålagt kundekontroll og faktiske kontrollmuligheter
- Verifisering og reell ekthetskontroll
- Registeropplysninger og verifisering

Omstilling med konsekvenser

- ❑ Flere tjenesteområder i utlendingsforvaltningen har store konsekvenser for andre forvaltningsområder, etater og private virksomheter
- ❑ Effektivitet og saksbehandlingstid: Betydning for integrering
- ❑ Samspill omstilling asylforvaltningen og resultater integrering (innvandringsforvaltningens «konsekvenser»)

Refleksjoner

- ❑ Hensyn til kontekst (eksterne faktorer, nå-situasjon og betydelig usikkerhet)
- ❑ Spesifikke evalueringer i spesialisert sektor (praksis og internt regelverk)
- ❑ Sektorovergripende konsekvenser
- ❑ Behov for samordning og sektorovergripende tjenesteutvikling

Vurderinger

- ❑ Fordel med høy (intern) sektor-relevans for evalueringer og omstillinger i asylforvaltningen og asylkjeden
- ❑ Bør evalueringer og omstillinger i asylforvaltningen i enda større grad ta hensyn til mulige virkninger i hele asylkjeden og også etter asylkjeden (tid)?
- ❑ Bør konsekvenser for andre (etater og virksomheter) belyses i enda større grad enn i dag for andre sektorer (samordning på tvers)?

Vurderinger

- Hvem bør eventuelt ha ansvar for å sikre enda større grad av samordnet kunnskapsutvikling gjennom FoU-prosjekter som ser på virkninger på sikt og samspill mellom innvandringstiltak og innvandringsforvaltningen og integrering?